

Vihdin kunnanhallituksen vastaus Viakas ry:n kannanottoon kansalaistoimen avustuksista

Kunnanhallitus 23.05.2022 § 114
169/00.01.03.00/2022

Vihdin asukas- ja kylätoiminta Viakas ry on ilmaissut huolensa Vihdin kunnan kansalaistoiminnan avustusten kehityksestä viime vuosina. Viakas ry:lle myönnettyt kansalaistoiminnan avustukset ovat pudonneet 2010 - luvun loppupuolen 9.000 eurosta vuonna 2021 jaettuun 5.000 euroon. Vastaavasti kyläyhdistysten avustuskelpoiset menot olivat esim. vuonna 2021 yhteensä n. 30.000 euroa.

Viakas ry hakee vuosittain keskitetysti Vihdin kunnan alueella toimivien kyläyhdistysten kansalaistoiminnan avustukset ja jakaa ne eteenpäin kyläyhdistyksille niiden hakemusten mukaisesti. Vuonna 2021 avustusta hakeneita kyläyhdistyksiä oli yhteensä 16 kappaletta.

Kunnan jakamien kansalaistoimen avustusten kokonaissumma, 95.000 euroa (sisältäen taiteen perusopetuksen tukemiseen kohdennetut 50.000 euroa) on pysynyt vuosia samalla tasolla, mutta järjestökohtaista avustumäärää ovat pienentäneet avustusta hakeneiden järjestöjen suurempi määrä sekä avustusten kohdistuminen laajempiin hankkeisiin. Yleisavustusten lisäksi kyläyhdistyksille on hakemuksestaan myönnetty myös kohdeavustusta tiettyihin hakukelpoisiin kohteisiin, mm. Tervalammen kylätalon ilmanvaihdon remonttiin.

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 29.11.2021 § 332 kunnan avustussäännön, joka perustuu valtuuston 15.2.2021 § 3 hyväksymään järjestöstrategiaan. Uusi avustussääntö ohjaa aiempaa sääntöä selkeämmin avustusten jakamista siten, että järjestöjen yleisavustaminen painottuu selkeämmin toiminnan vaikuttavuuteen ja laajuuteen. Vaikuttavuutta ja laajuutta arvioidaan toimintaan osallistuvien määrän, toimintakertojen sekä toiminnan tavoitteiden avulla. Kaiken Vihdin kunnan avustaman toiminnan tavoitteena on tukea kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja mahdollisuutta aktiiviseen elämään. Uusien jakoperusteiden mukaisesti Viakas ry ja sen myötä aktiivisesti toimivien ja suuria osallistujajoukkoja tavoittavien kyläyhdistysten osuus kansalaistoiminnan avustuksista tulee kasvamaan. Hyvinvointilautakunta päätti myöntää vuoden 2022 kansalaistoiminnan avustuksista Viakas ry:lle yleisavustusta 15.000 euroa kokouksessaan 12.5.2022 § 13.

Kyläyhdistykset tekevät arvokasta työtä kylien kehittymisen ja elinvoimaisuuden edistämiseksi sekä tarjoten kylien asukkaille mahdollisuuksia yhteisöllisyyden kokemuksiin. Aktiiviset kyläyhdistykset luovat toimintaa, tapahtumia ja aktiviteetteja kyläläisille, muille kuntalaisille, kesäasukkaille ja matkailijoille.

Vihdin vasta hyväksytyssä kuntastrategiassa korostuu aiemman strategian tapaan kuntalaisten aktiivisuus ja yhteisöllisyys, paremman elämän ja hyvinvoinnin edellytysten rakentaminen yhdessä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Strategiakaudella on useita tavoitteita, joiden

toteuttaminen edellyttää kunnan ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä. Strategiassa on asetettu tavoitteeksi mm. etätyömahdollisuuksien lisääminen luomalla etätyöpisteitä kunnan eri osiin yhteistyössä yrittäjien ja kyläyhdistysten kanssa

Vihdin kunta on toteuttanut osallistuvaa budjetointia vuodesta 2018 lukien. Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Kunnan talousarvioon on vuosittain varattu 50.000 euron suuruinen investointimääräraha kuntalaisten ideoiden ja äänestämällä valitsemien ideoiden toteuttamiseen.

Kehittyäkseen ja puolustaakseen paikkaansa osallisuuden edistämisen työkaluna osallistuvan budjetoinnin toimintatapaa on tarkoituksenmukaista kehittää. Uuden strategian hyväksymisen myötä on tullut tarve arvioida uudelleen osallistuvan budjetoinnin vaikuttavuutta ja merkitystä kunnan kehittämisessä sekä kuntalaisten osallisuuden ja kuntastrategian toteuttamisessa.

Osallistuvaan budjetointiin vuosittain varattavaa määrärahaa vastaava summa voitaisiin vaihtoehtoisesti kohdentaa jatkossa kuntastrategian tavoitteiden edistämiseen yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Erillisen määrärahan kohdentaminen strategisten tavoitteiden toteuttamiseen yhteistyössä mahdollistaisi myös kolmannen sektorin toimijoille paremmat edellytykset toiminnan sekä alueen asukkaiden aktiivisuuden ja yhteisöllisyyden kehittämiseen. Määrärahan tarkemmasta kohdentamisesta voitaisiin päättää vuosittain talousarvion yhteydessä.

Valmistelija	Noora Nordberg, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 597 0913
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa yllä olevan selostuksen tiedoksi Vihdin asukas- ja kylätoimikunta Viakas ry:lle vastauksenaan sen avustuksia koskevaan yhteydenottoon, sekä edellyttää, että osallistuvan budjetoinnin toimintamallia ja siihen vuosittain varattavan määrärahan käyttöä arvioidaan uudelleen vuoden 2023 talousarvion laadinnan yhteydessä.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.